

Празник на Изкуплението - Варненски и Великопреславски митрополит Йоан

Обични в Господа братя и сестри,

Спомняме си за семинарските години, онзи прекрасен и благодатен период, когато началото на учебната година започваше именно на Кръстовден – празника на Въздвижението на Св. Кръст Господен. Незаличими спомени. Този празник е вплетен между празниците Рождество Богородично и Въведение Богородично – два много радостни празника.

Началото на учебната година, разгарът на работата, училищният подвиг, започването на разнообразни трудове – всичко свързваме с празника Въздвижение. Този ден на честване е съчетан със строго постене. Следователно празникът е подвижнически. Ако се вгледаме в иконостаса, в неговия втори ред, където са разположени иконите на празниците в хронологичен порядък, ще видим, че иконата на празника, честван на 8-ми септември, е най-първата, а иконата на празника Въздвижение е последна.

Въздвижението на Кръста Господен е единственият празник от числото на 12-те празници, който не се отнася към новозаветния период, а има своето място почти три века след завършването на Евангелските събития. Света царица Елена намерила Кръста, на който бил разпнат Спасителят. Всъщност били намерени три кръста. С цел да се узнае кой от тях е принадлежал на Господа, допирали тези кръстове до един мъртвец и от Господния Кръст той възкръснал. След това устроили тържествен чин на въздигане (въздвижение нависоко), за да могат всички хора да видят Кръста. Християните, които неотдавна се освободили от гоненията, с възторг и благодарност падали на колене и се молели: Господи, помилуй! Господи, помилуй! Господи, помилуй!

Замисляме се в себе си и се питаме: какво чествуваме на този ден? Отговорът идва: чествуваме Разпнатия на Кръста. Следователно този празник по преимущество е празник на изкуплението.

Ако ние си спомним за отминалия празник Рождество на Божията Майка, в който само засветила светлината на християнството, а пълната радост от идването на „Слънцето на правдата“ все още оставаше далеч, то неминуема се явява необходимостта от „кръстния празник“. Въздвижението като че ли ни говори: Да, ще бъде донесена радост на земята; можем да кажем, че тя вече е дошла в зачатие и в явяването на Майката на спасението. Ще носим надеждата, че всичко по-нататък ще произрасте от това цвете. Но нека знаем, че ще се осъществи чрез тежкия кръст на Изкупителя. Не мислете, че Той ще дойде в тържествуващ вид, за да дарява щедро изгубени блага. Не. Той трябва много да пострада заради нас; „да бъде убит...“ и само след това да възкръсне (Марк 8:31).

Като двете страни на един и същ медал. На едната страна – сияеща радост... Като обърнем, ние виждаме тежките страдания... Съвършено неразривно са едното и другото. Би било много погрешно да си представяме християнството като пълен с прищевки радостен празник. Не, далече не е така. От радостната надежда към съвършено блаженство: да, това е верният път! Но непременно чрез страданията. Началото и края са ликуващи, а средата е кръсто-скръбна. Нужно е това твърдо да се усвоява от християните. Започват тези страдания и подвигът на Кръста със самата „Майка на Радостта“. Тя първа посвети себе си всецяло на Бога и се отдаде в жертва на Него още от тригодишната си възраст. Тя се отдели от родителите си, за да получи аскетическо възпитание в храма; и се подготвяше да стане Майка на Изкупителя. После и Той започна Своя (кръстен) подвиг: преди всичко със самото Си самопонизяване във въплъщението... А предстоеше да

дойде и до Голготското разпятие.

На всеки Свой ученик Той каза: „ако някой иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва; защото който иска да спаси душата си, ще я погуби...“ (Мат. 6: 24 – 25). Тези думи непременно трябва да се чуят от всеки, който иска да встъпи в редовете на християнското общество.

Църковната година съвсем скоро започна с началото на месец септември.

Радост и кръст...

Кръст и радост...

Тогава ще разберем и приемем двете половини на песнопението:

„на Твоя Кръст се покланяме, Христе,

и Твоето свято възкресение славим“.

Тогава ще открием и смисъла на дългия възкресен тропар:

„Като видяхме Христовото Възкресение...

Ето – чрез Кръста дойде радост...“

Да, радостта ще дойде!

Непременно ще дойде.

С надеждата за тази радост трябва да живеем и да умираме. Но самият живот трябва да се украси със страдания и кръст. За първото няма от какво да се боим. Бог не се отрича от Своите милости! А за второто е нужно да го приемем от цялата си душа: нужно е да вземем кръста си. Всеки – своя си кръст. Ето това ни говори празникът Въздвижение на Светия Кръст Господен. Нека с търпение да се спасяваме в Господа! Амин!

mitropolia-varna.org